

EXPUNERE DE MOTIVE

I. Introducere. Rațiunea reglementării.

Prezenta propunere legislativă are ca obiect modificarea și completarea Codului de procedură penală (Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare), în scopul eficientizării procedurilor judiciare și al reducerii duratei proceselor penale. Necesitatea intervenției legislative derivă din realitatea constatată în practică, potrivit căreia durata excesivă a procedurilor penale afectează în mod direct dreptul părților la un proces echitabil, în termen rezonabil, consacrat de art. 21 alin. (3) din Constituția României și de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Întârzierile în soluționarea cauzelor penale generează efecte negative atât asupra persoanelor vătămate, care așteaptă repararea prejudiciilor și tragerea la răspundere a făptuitorilor, cât și asupra inculpaților, ale căror drepturi procesuale sunt afectate de prelungirea incertitudinii juridice. De asemenea, durata excesivă a proceselor contribuie la suprasolicitarea instanțelor, la creșterea costurilor procesului judiciar și la diminuarea încrederii publicului în actul de justiție.

În mod particular, durata excesivă a proceselor penale are un impact profund negativ asupra victimelor infracțiunilor grave, în special asupra celor care au fost supuse traficului de persoane și traficului de minori. În asemenea cauze, celeritatea procedurilor nu reprezintă doar o chestiune de eficiență administrativă, ci o condiție esențială pentru protejarea vieții, integrității fizice, a libertății și demnității ființei umane, pentru restabilirea sănătății psihice și reintegrarea socială a persoanelor vătămate.

De exemplu, pentru infracțiunile de trafic de minori sau trafic de persoane, în mod consecvent soluționarea cauzelor durează foarte mult timp, existând în fiecare an mai multe tribunale care soluționează cauzele având acest obiect, în medie, numai în primă instanță, la circa trei ani de zile sau mai mult de la înregistrarea cauzei (peste 1000 de zile și chiar peste 1300 de zile). La perioadele de timp aferente judecății în fond s-au adăugat, de mai mulți ani, duratele excesive ale procedurii de cameră preliminară, care, și aceasta, cumulând cele două grade de jurisdicție (fond și contestație), înseamnă, de multe ori, un an de zile sau mai mult până la începerea judecății. Acestea se adaugă, la rândul lor, la durata consistentă a urmăririi penale în cauzele de trafic de persoane, care se desfășoară, de asemenea, pe parcursul mai multor ani.

Practic, după ce victimele traficului de persoane au stat ani de zile în exploatare, ajung să aștepte mulți ani finalizarea anchetei penale derulate de procuror și finalizarea judecății, ceea ce descurajează participarea acestora la proces și nu contribuie în niciun fel la atenuarea suferințelor provocate. Un proces de lungă durată înseamnă parcurgerea unor adevărate etape consistente de viață, iar pentru victimele minore presupune chiar trecerea de la copilărie la vârsta majoratului. Nefinalizarea procesului penal și lipsa unui suport financiar în timp util, prin nesoluționarea laturii civile atașate procesului penal, nu înseamnă un răspuns optim la nevoia victimelor de suport pentru integrare în societate și de dobândire a independenței financiare, situație care, dată fiind vulnerabilitatea accentuată a acestor victime, conduce de multe ori la reîntoarcerea în situația de exploatare sau trafic.

Durata excesivă a proceselor penale este adeseori percepută ca o neglijare a nevoilor victimelor, pentru care trec perioade semnificative de timp fără recunoașterea și repararea suferinței lor. În legătură cu durata mare a procesului penal se află și înlănzirea măsurilor preventive aplicate inculpaților, astfel că, deși arestarea preventivă inițială a traficantilor le dă victimelor un sentiment de siguranță și le permite să înceapă să-și reconstruiască viața, înlocuirea acestei măsuri privative de libertate cu măsuri mai blânde, ca urmare a trecerii unei durate semnificative de timp, readuce frica în viața victimelor și le face mai vulnerabile la noi încercări de recrutare.

Modificările propuse urmăresc instituirea unor mecanisme procedurale mai suple, evitarea reluării ciclice a unor etape (astfel cum se întâmplă în prezent, în lipsa unor prevederi previzibile cu privire la termenele de exercitare a unor drepturi și aplicarea unor sancțiuni specifice), consolidarea rolului activ al organelor judiciare și valorificarea mijloacelor moderne de comunicare pentru citarea părților și administrarea probelor, în vederea asigurării celerității procesului penal, fără a aduce atingere garanțiilor procesuale fundamentale.

Prin decizii ale Curții Constituționale, care au deschis o modalitate de derulare a procesului orală și contradictorie în camera preliminară, precum și prin jurisprudența instanțelor de judecată, care a extins probatoriul și discuțiile referitoare la limitele camerei preliminare, timpul real în care se derulează procedura camerei preliminare s-a îndepărtat foarte mult de durata de 60 de zile, estimată inițial de legiuitor în art. 343 din Codul de procedură penală. Această fază procesuală nu mai poate fi parcursă, în cauzele complexe, într-o durată de timp care să fie concordantă cu scopul declarat și cu obiectul camerei preliminare. Legiuitorul nu a intervenit decât punctual pentru a pune în acord dispozițiile Codului de procedură penală cu deciziile Curții Constituționale care au modificat viziunea inițială, însă nu a oferit și pârghii procedurale care să asigure nedilatarea exagerată a acestei faze procesuale.

Durata mare a proceselor în cauzele de trafic de persoane are consecințe și asupra eficienței luptei împotriva criminalității organizate. În multe situații, probele devin mai dificil de administrat odată cu trecerea timpului, martorii dispar, memoria faptelor se estompează, iar inculpații pot profita de întâzieri pentru a influența victimele sau pentru a se sustrage răspunderii. Experiența instanțelor și a structurilor de urmărire penală demonstrează că victimele traficului sunt, de cele mai multe ori, persoane aflate într-o stare de vulnerabilitate extremă — copii, tineri fără sprijin familial, femei abuzate sau persoane aflate în situații economice precare. Pentru aceste victime, rechemarea repetată la audieri, confruntarea cu inculpații și reluarea constantă a faptelor traumatice pe parcursul unui proces îndelungat echivalează cu o formă de revictimizare instituțională.

Întârzierile în soluționarea cauzelor determină pierderea încrederii victimelor în autorități, scăderea disponibilității de a colabora cu organele judiciare și, în unele cazuri, abandonarea procedurilor din motive psihologice sau sociale. De asemenea, prelungirea procesului poate agrava traumele inițiale, împiedicând recuperarea emoțională și reintegrarea socială, iar în cazul minorilor, poate afecta grav dezvoltarea acestora, menținându-i într-o stare de anxietate, nesiguranță și stigmatizare.

Prin urmare, asigurarea unei proceduri rapide și eficiente în cauzele de trafic de persoane și trafic de minori nu constituie doar o chestiune de oportunitate legislativă, ci o obligație derivată din standardele internaționale în materie de protecție a victimelor — inclusiv Directiva 2011/36/UE privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, modificată și completată prin Directiva (UE) 2024/1712, precum și Directiva 2012/29/UE privind drepturile victimelor. Aceste instrumente impun statelor membre adoptarea de măsuri procedurale care să evite revictimizarea și să garanteze soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, în special atunci când victimele sunt minore.

În acest context, propunerea legislativă urmărește instituirea unor mecanisme care să asigure prioritatea soluționării cauzelor cu victime vulnerabile, să limiteze numărul audierilor repetate, să utilizeze mijloace tehnice moderne de înregistrare a declarațiilor și să consolideze coordonarea între organele judiciare și serviciile de asistență pentru victime.

II. Schimbări preconizate.

Textele de lege care modifică sau completează Codul de procedură penală, chiar dacă sunt plasate în capitole diferite ale codului, răspund unor nevoi comune care sunt expuse în continuare. De regulă, normele noi sunt aplicabile și pentru cercetarea penală a altor infracțiuni decât cele de trafic de persoane, trafic de minori ori infracțiuni împotriva libertății și integrității sexuale săvârșite asupra unor victime minore. Unele dintre ele, însă, sunt aplicabile, în special în cazurile în care sunt implicate victime prezumate vulnerabile de către dispozițiile art. 113 alin. (2) din Codul de procedură penală. Argumentele pentru fiecare tip de intervenție sunt prezentate grupat, urmărindu-se identificarea cu ușurință de către interpreții legii a scopului legiuitorului.

1. Modificări privind competența de soluționare în primă instanță a infracțiunilor contra libertății și integrității sexuale săvârșite asupra unor victime minore, care trec din competența judecătorilor, în competența tribunalelor

Pregătirea profesioniștilor care lucrează în domeniul investigării infracțiunilor sexuale împotriva copiilor este foarte importantă pentru folosirea celor mai adaptate mijloace probatorii în vederea aflării adevărului, cu respectarea drepturilor copiilor și evitarea victimizării lor secundare. Schimbarea modului de lucru la nivelul Parchetului de pe lângă Tribunalul București și a parchetelor de sector și folosirea unui protocol de audiere a copiilor victime au condus la creșterea încrederii victimelor și a persoanelor care au interacționat cu ele, rezultat care s-a reflectat și în adresarea către parchete și poliție a unui număr mult mai mare de plângeri ale victimelor sau de sesizări ale organelor judiciare de către persoane care au aflat despre abuz de la victimele minore. Dacă în urmă cu cinci ani erau sub 200 astfel de sesizări pe an în Capitală, în 2023 s-a ajuns la peste 400 de cauze în care s-a sesizat o formă de abuz sexual contra minorilor, iar rata trimerilor în judecată s-a triplat, conform coordonatorului Grupului de Lucru împotriva Abuzurilor Sexuale de la Parchetul Capitalei.

Însă o reală specializare nu este posibilă în condițiile în care, în prezent, competența de soluționare în primă instanță a acestor tipuri de cauze aparține judecătorilor, iar, corespunzător, parchetele de pe lângă judecătorii vor efectua urmărirea penală în cauză. Conform informațiilor existente pe portalul instanțelor de judecată portal.just.ro, la rubrica "organizarea sistemului judiciar", pe teritoriul României funcționează peste 170 de judecătorii și tot atâtea parchete de pe lângă acestea. Cu excepția parchetelor de pe lângă judecătoriile de sector din București și a celor care funcționează în orașe reședință de județ, celelalte parchete se confruntă în mod constant cu o criză de personal, din raportul Ministerului Public pentru anul 2024 rezultând că parchetele de pe lângă curțile de apel, tribunale și judecătorii funcționau cu 1.716 posturi de procuror ocupate și 528 posturi vacante.

Impactul cel mai mare al lipsei resursei umane îl suportă parchetele de pe lângă judecătorii și din pricina faptului că la acest nivel funcționează procurorii stagiați, a căror competență este limitată și care nu pot investiga infracțiuni sexuale săvârșite asupra minorilor, iar, în cazul parchetelor cu un număr foarte mic de procurori, inclusiv participarea la activități de formare continuă devine deosebit de dificilă, deoarece activitatea parchetului nu s-ar putea desfășura în absența acelor procurori. O situație și mai gravă se regăsește la majoritatea judecătorilor cu un număr redus de judecători, unde nu

există nici măcar o specializare în materie penală, toți judecătorii judecând în toate materiile, deci cu atât mai puțin nu există o specializare în cazurile de infracțiuni sexuale cu victime minore.

În consecință, apare ca necesară trecerea soluționării în primă instanță a cauzelor având ca obiect infracțiuni contra libertății și integrității sexuale săvârșite asupra unor victime minore, din competența judecătorilor, în competența tribunalelor, astfel încât să devină posibilă o reală specializare a judecătorilor și procurorilor în investigarea și judecarea acestor tipuri de infracțiuni. Pentru a se evita o supraaglomerare a tribunalelor și a parchetelor de pe lângă acestea, cauzele care au ca obiect infracțiunea prevăzută de art. 360 Cod penal (Accesul ilegal la un sistem informatic) trece la judecătorii, permițând, astfel, o echilibrare a volumului de activitate, fără a fi necesară imediat o alocare suplimentară de resurse umane către instanțele și parchetele care vor soluționa infracțiunile prevăzute de art. 218/1, 219/1, 219/2, 221, 222 și 222/1 Cod penal. Cu caracter exemplificativ, în anul 2024, au fost înregistrate la Parchetul de pe lângă Tribunalul București aproximativ 3300 cauze cu o complexitate redusă având ca obiect infracțiunea prevăzută de art. 360 Cod penal. Infracțiunea de efectuare de operațiuni financiare în mod fraudulos, prevăzută de art. 250 alin. (1) și (2) din Codul penal este de competența judecătoriei, iar cele mai frecvente cazuri sunt cele în care există concurs cu infracțiunea prevăzută de art. 360 Cod penal (în activitatea de retragere de la bancomate a numerarului, realizată prin utilizarea, fără consimțământul titularului, a datelor de identificare pentru utilizarea cardului). În ceea ce privește cazurile mai complexe, acestea vor rămâne în competența tribunalelor, deoarece vor fi incidente dispozițiile art. 367 Cod penal privind constituirea grupului infracțional organizat.

2. Eficientizarea procedurii de cameră preliminară are mai multe direcții, după cum urmează:

Reglementarea posibilității **reunirii și disjungerii cauzelor în camera preliminară** va permite, pe de o parte (prin reunirea în camera preliminară), soluționarea unitară a cererilor și excepțiilor care vizează aceleași acte de urmărire penală și aceleași probe administrate în dosarul de urmărire penală înainte de disjungerea dispusă, în trecut, de procuror, iar, pe de altă parte (disjungerea în camera preliminară) ar contribui la scurtarea duratei procedurii în cauzele complexe (cu multe fapte și mulți inculpați), cauza putând avansa prin începerea judecării pentru majoritatea inculpaților sau/și majoritatea faptelor, atunci când neregularitățile actului de sesizare sau nelegalitățile actelor de urmărire penală vizează doar anumite fapte sau numai anumiți inculpați, urmând ca doar pentru acestea/aceștia să se dispună disjungerea și, dacă este cazul, și restituirea cauzei la parchet.

Termenul în continuare în camera preliminară, stabilit în zile succesive ori la un interval de maximum 7 zile, reprezintă o instituție procedurală care, cumulată cu măsuri suplimentare de management al dosarului, poate asigura soluționarea cauzei într-un termen scurt în camera preliminară;

Prezenta lege stabilește un set de reguli privind invocarea excepțiilor, inclusiv de către judecătorul de cameră preliminară, în scris, astfel încât să fie previzibil dacă în continuare va exista o procedură cu citare sau fără citare în camera preliminară;

Regulile pentru administrarea probelor noi în camera preliminară se adaptează la durata acestei faze a procesului penal: depunerea înscrisurilor deținute de partea care le cere ca probă va trebui să se realizeze de îndată ce partea solicită această probă, până la termenul la care se discută excepțiile, iar pentru prezentarea înscrisurilor care în mod obiectiv nu au putut fi depuse, nu se poate acorda decât un singur termen scurt. În cazul în care nu se află în posesia înscrisurilor sau a altor mijloace de probă solicitate, partea sau persoana vătămată care solicită administrarea unei probe, indică prin cerere și persoana fizică sau juridică în posesia căreia se află acestea, precum și datele de contact

ale deținătorului. Similar se va proceda și pentru alte mijloace de probă aflate în posesia celui care le solicită sau în posesia altor persoane – se vor depune la termenul la care se discută, imediat ce se încuvințează. Când se solicită proba cu martori, se va indica adresa acestora și alte date de contact, prin chiar cererea prin care s-au formulat excepțiile.

Se reglementează autoritatea de lucru judecat a hotărârilor din camera preliminară, cu privire la soluția privind nulitatea probelor sau a actelor de urmărire penală, pentru situația analizei aceluiași probe și acte de urmărire penală în cauze diferite: după disjungere, în noul dosar format, precum și în aceeași cauză, în al II-lea ciclu procesual (după restituirea cauzei la parchet în primul ciclu procesual), când are loc un nou control al legalității probelor și actelor de urmărire penală care existau și înainte de restituirea cauzei la parchet, pentru securitate juridică.

Contestația privind durata procesului penal se va aplica și pentru faza de cameră preliminară, față de durata mare a acestei faze în unele dosare, în prezent, dar și pentru a se putea verifica orice încercare de extindere a duratei procedurii în camera preliminară, chiar și cu noile amendamente propuse.

3. Drepturi suplimentare pentru persoana vătămată și pentru suspect sau inculpat, care să asigure un acces mai facil la principalele acte procedurale și accesul la justiție.

Prin modificările și completările propuse devin mai vizibile unele drepturi ale victimelor care nu erau prevăzute expres în codul de procedură, reglementându-se informarea acestora privind dreptul la asistență juridică gratuită, la avans din compensația financiară și la compensație financiară recunoscut anumitor categorii de victime prin Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, precum și cu privire la drepturile prevăzute pentru anumite categorii de victime în legi speciale.

Se introduce și pentru victimă (în calitățile ei procesuale de persoană vătămată sau parte civilă) dreptul de a i se comunica, atunci când nu înțelege limba română, traducerea într-o limbă pe care o înțelege, a oricărei soluții de netrimiteră în judecată, a rechizitoriului și a oricărei hotărâri judecătorești care soluționează fondul cauzei, iar, la cerere, și traducerea altor documente esențiale (*si-metric dreptului inculpatului*).

Se reglementează dreptul victimei infracțiunii de a i se comunica o copie a rechizitoriului, lucru care se întâmplă în practică la unele instanțe, la care parchetul depune și numărul necesar de exemplare ale rechizitoriului, dar această bună practică trebuie să se generalizeze și să devină obligatorie. Victima infracțiunii era plasată într-o poziție marginală, neputând cunoaște conținutul rechizitoriului decât prin consultarea dosarului, pe cheltuiala proprie, deși încălcarea drepturilor ei fundamentale declanșase cercetarea penală. Este important ca victima să cunoască ce s-a reținut ca fiind probat din ceea ce a făcut inițial obiectul sesizării, iar acest lucru este și mai relevant în cauzele complexe, în care se scurge mult timp de la sesizarea organelor judiciare, iar urmărirea penală a vizat mai multe fapte, mai multe victime și mai mulți inculpați.

Se facilitează accesul la justiție al victimelor infracțiunilor contra persoanei. Articolul 289 alin. (5) prevede în prezent că *"plângerea în formă electronică îndeplinește condițiile de formă numai dacă este certificată prin semnătură electronică"*. Această prevedere se constituie într-un veritabil obstacol în sesizarea infracțiunilor, mai ales în cazul victimelor care se află sub supravegherea agresorului (victimele traficului de persoane, victimele violenței domestice), care nu le permite să circule liber și să se deplaseze la organele judiciare pentru a depune o plângere. Această problemă este remediată,

deoarece obligația statului este să se asigure că victimele infracțiunilor contra persoanei, ale infracțiunilor de pornografie infantilă sau ale infracțiunilor contra familiei pot raporta actele de violență prin canale accesibile, ușor de utilizat, sigure și disponibile cu ușurință, astfel că, după intrarea în vigoare a acestei legi, plângerea poate fi trimisă organului de urmărire penală prin poștă electronică, fără condiția de a fi semnată electronic.

Preocuparea pentru copiii victime și accesul lor la justiție este reflectată într-o completare adusă articolului 289 din Codul de procedură penală, introducându-se un nou alineat, alin. (8/1), care impune ca organul de urmărire penală să se sesizeze din oficiu atunci când este în interesul superior al copilului, inclusiv în situațiile în care minorul formulează plângere în lipsa reprezentantului legal, precum și ori de câte ori consideră că există un conflict de interese între persoana lipsită de capacitatea de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă și reprezentantul legal.

Inculpatului i se recunosc, de asemenea, drepturi suplimentare, precum dreptul de a primi traducerea oricărei decizii de privare de libertate a acestuia, a rechizitoriului și a oricărei hotărâri judecătorești care soluționează fondul cauzei, iar, la cerere, și traducerea altor documente esențiale (suplimentar față de dispozițiile actuale privind dreptul de a beneficia în mod gratuit doar de *un interpret*) atunci când nu înțelege, nu se exprimă bine sau nu poate comunica în limba română - a se vedea Articolul 3 (Dreptul la traducerea documentelor esențiale) din Directiva (UE) Nr. 64 din 20 octombrie 2010 privind dreptul la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale

4. Modificări privind citarea, conținutul actelor de sesizare și a modului de identificare a părților și martorilor astfel încât să existe mai multe canale de transmitere a citațiilor în scopul celerizării procedurii, precum și pentru o protecție sporită a persoanelor a căror siguranță poate fi pusă în pericol prin deoalarea locuinței sau zonei în care locuiesc acestea

Organul judiciar va adresa întrebări suspectului, inculpatului, persoanei vătămate, părților și martorilor nu doar referitoare la identitatea lor, domiciliu și locul de muncă, ci și la alte date necesare pentru comunicarea citațiilor și soluțiilor, cum ar fi **numărul de telefon și adresa de e-mail** (care pot fi mai stabile și de mai lungă durată decât locuința), precum și orice alte date de contact la care pot fi trimise citațiile prin mijloace ce asigură transmiterea textului, **inclusiv conturile din rețelele sociale, indicate sau recunoscute ca aparținându-i de către partea/subiectul procesual**. De asemenea se introduc dispoziții referitoare la **actualizarea acestor date de contact** la fiecare audiere, precum și obligația procurorului de a verifica actualitatea acestora înainte de trimiterea în judecată.

Modificări similare se introduc și privind **partea introductivă a actelor de sesizare** astfel încât să fie cunoscute mai multe canale de transmitere a citațiilor sau altor informații privind procesul, în scopul celerizării procedurii. Plângerea, denunțul, plângerea prealabilă vor conține și informații privind numărul de telefon și e-mail-ul persoanei care le formulează, deoarece există deja norme privind felul în care se realizează citarea prin aceste mijloace, însă *nu există și obligativitatea indicării lor*, așa cum există în Codul de procedură civilă pentru orice cerere de chemare în judecată, cerere reconvențională, de intervenție sau întâmpinare. Aceste date persoanele pot fi protejate față de celelalte părți sau subiecți procesuali.

Dacă citarea nu se poate realiza prin modalitățile deja cunoscute (la adresa poștală, la locul de muncă, prin e-mail, telefon) aceasta poate fi îndeplinită prin alte mijloace ce asigură transmiterea textului, inclusiv conturi din rețelele sociale ale persoanei citate, indicate sau recunoscute de aceasta ca aparținându-i.

Când față de persoana citată sunt luate măsuri de protecție, precum și atunci când pentru siguranța ei sau a membrilor de familie ai acesteia informațiile privind reședința persoanei citate nu pot fi făcute cunoscute ori aceasta se află într-un adăpost sau în altă locație cu adresă confidențială, citarea se poate realiza prin intermediul instituțiilor publice pentru protecția acestor categorii de persoane, care au ca atribuții facilitarea participării victimelor la activitatea de urmărire penală și judecată, a instituțiilor care au ca obiect de activitate combaterea infracțiunilor a căror victimă sunt persoanele citate ori prin intermediul angajaților din cadrul organelor de poliție.

5. Înlăturarea dificultăților practice în legătură cu efectuarea percheziției informatice, reprezintă o necesitate a urmăririi penale. Percheziția informatică poate dura săptămâni sau luni, iar prezența suspectului, inculpatului și a apărătorului la sediul organului judiciar care efectuează percheziția este imposibilă pe toată durata acesteia. În fapt, percheziția informatică se realizează pe copiiile create, cunoscute drept "clone" ale sistemului informatic/suportului de stocare ridicat. Garanțiile care trebuie asigurate constau în crearea unei copii electronice fidele a sistemului informatic ridicat, la acest moment având loc desigilarea PC-urilor, laptopurilor, telefoanelor, stick-urilor etc. ridicate anterior. În continuare, efectuarea percheziției informatice propriu-zise presupune operațiuni strict tehnice, realizate cu ajutorul unor softuri care vor genera rezultatele, nefiind necesară prezența inculpatului sau a apărătorului acestuia la realizarea ei, așa cum nu se întâmplă nici în cazul expertizei genetice, criminale, tehnico-judiciare sau a altor tipuri de probe care presupun folosirea unor tehnologii avansate.

Prezența inculpatului/apărătorului acestuia nu oferă garanții suplimentare referitoare la drepturile procesuale ale inculpatului, având în vedere faptul că există posibilități tehnice de a verifica eventualele modificări aduse copiei suportului optic, dacă este cazul. Pe de altă parte, în prezent, textul nu face nicio distincție referitoare la faptul că prezența inculpatului ar fi obligatorie doar în cazul sistemelor informatice care aparțin inculpatului, astfel încât, din interpretarea textului de lege, ar rezulta că prezența acestuia este obligatorie și în cazul în care percheziția informatică se realizează cu privire la un sistem informatic aparținând unui martor sau chiar persoanei vătămate, or tocmai aceste persoane ar trebui să asiste la desigilarea și efectuarea de clone ale sistemului informatic/suportului de stocare ridicat de la ele, situație pe care prezenta lege o remediază. Mai mult chiar, deși unele percheziții informatice trebuie să se realizeze cât mai aproape de momentul la care au fost ridicate dispozitivele pe care se află conținutul ce urmează a fi supus percheziției, în vederea identificării datelor ce fac obiectul anchetei, au existat situații în care instanțele au refuzat emiterea autorizației de percheziție deoarece nu exista suspect sau inculpat în cauză.

6. Reglementarea inadmisibilității unei noi cereri de înlocuire sau de revocare a măsurii preventive în cazul în care o primă astfel de cerere a fost deja formulată și soluționată pe durata măsurii preventive luate, prelungite sau menținute, are drept scop celerizarea procesului penal. O astfel de cerere este admisibilă, însă, dacă este formulată pentru temeiuri noi, care nu au fost avute în vedere la soluționarea cererii anterioare de revocare sau înlocuire a măsurii preventive. Dispoziția este deopotrivă aplicabilă și atunci când titularul cererii este inculpatul, dar și atunci când procurorul tinde să formuleze o nouă cerere de înlocuire a măsurii preventive cu una mai severă. Această nouă prevedere are în vedere că inculpatul și-a expus cererile atât la momentul prelungirii sau menținerii măsurii preventive, cât și la momentul soluționării, în intervalul de timp pentru care a fost luată măsura, a unei prime cereri de revocare/inlocuire, astfel că parcurgerea unei noi proceduri pentru soluționarea unei noi cereri, în două grade de jurisdicție, fără să existe motive noi, necunoscute la precedentă cerere, reprezintă, de fapt, un abuz de drept.

7. Reevaluarea sancțiunii nulității în cazul în care nu sunt respectate dispozițiile legale privind apărarea obligatorie a celorlalte părți decât suspectul sau inculpatul. Reglementarea

în categoria nulităților relative, iar nu a celor absolute, a încălcării dispozițiilor privind asistarea de către avocat a persoanei vătămate, respectiv a părții civile și celorlalte părți, a condus la efecte imprevizibile în practica judiciară, cu consecințe negative chiar împotriva victimei infracțiunii, în favoarea căreia fuseseră instituite aceste garanții suplimentare. Pentru nerespectarea reglementării nulității absolute, instituită în favoarea victimei infracțiunii, consecința a fost anularea actelor de urmărire penală și a probelor administrate (iar, într-o interpretare a practicii, a întregii urmăriri penale), astfel că se vatămă tocmai drepturile procesuale ale persoanei vătămate. În cazul în care persoana vătămată sau partea civilă nu a fost asistată de avocat pe parcursul urmăririi penale, printr-o încălcare a dispozițiilor legale referitoare la asistența juridică obligatorie a acestora, este necesar să se dea posibilitatea persoanei vătămate să solicite constatarea nulității relative cu indicarea unei vătămări sau să aprecieze dacă, pentru interesele sale, este oportună păstrarea actelor de urmărire penală și a probelor administrate. Același exercițiu de analiză a existenței vătămării și de identificare a rațiunii instituirii normei a cărei încălcare ar putea conduce la anularea actului de către partea care invocă încălcarea normei, trebuie să-l facă și organul judiciar. Similar, în fazele de cameră preliminară și de judecată, este oportun ca persoana vătămată și celelalte părți, asistate de avocatul desemnat chiar într-un moment ulterior, să aibă posibilitatea de a aprecia că se impune menținerea actelor.

În practică au existat situații în care au fost anulate toate actele efectuate în faza de urmărire penală ca urmare a constatării nulității absolute, deși interesul persoanei vătămate era să fie menținute actele și să nu fie reluată această fază procesuală. Pentru a se asigura, totuși, o atenție și responsabilitate suplimentară în legătură cu asistența juridică obligatorie, la articolul 283 alineatul (4), după litera m) se introduce o nouă literă, lit. m/1), care prevede că este abatere judiciară audierea de către organul de cercetare penală a părții sau subiectului procesual principal în absența avocatului, atunci când apărarea acestora este obligatorie conform legii.

8. Reglementarea sancțiunii nulității absolute în cazul în care sunt încălcate normele privind competența după materie și după calitatea persoanei în cursul urmăririi penale, în mod simetric cu sancțiunea care intervine în situația încălcării aceluiași norme de competență ale instanțelor. Pentru a pune în acord dispozițiile art. 281 alin. (1) Cod procedură penală cu Constituția, așa cum rezultă din Decizia nr. 302/2017 a Curții Constituționale (pct. 44 - 59), prin Legea nr. 201/2023 legiuitorul a introdus lit. b/1) la alin. (1) al art. 281, reglementând nulitatea absolută în cazul încălcării dispozițiilor privind competența materială și competența după calitatea persoanei a organului de urmărire penală.

Însă această dispoziție nu este corelată cu felul în care intervine sancțiunea nulității absolute în cazul nerespectării competenței instanțelor de judecată, creându-se o **asimetrie nejustificată**. Primul articol al Codului de procedură penală stabilește scopul normelor de procedură penală, care *"urmăresc asigurarea exercitării eficiente a atribuțiilor organelor judiciare cu garantarea drepturilor părților și ale celorlalți participanți în procesul penal, astfel încât să fie respectate prevederile Constituției, ale tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, ale celorlalte reglementări ale Uniunii Europene în materie procesual penală, precum și ale pactelor și tratatelor privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care România este parte"*. Nu există, deci, nicio rațiune care să conducă la nulitatea absolută a actelor de urmărire penală efectuate de un organ de urmărire penală superior celui competent, deoarce, ca și în cazul instanțelor, și parchetele superioare au procurori mai bine pregătiți, cu experiență mai mare și cu mai multă maturitate profesională, astfel că nu s-ar putea interpreta că urmărirea penală efectuată de aceștia ar prejudicia în vreun fel drepturile procesuale ale părților.

În consecință, în interesul unei eficiente derulări a procesului penal este tocmai conservarea, păstrarea ca legal administrate a actelor și probelor obținute de un parchet superior ierarhic celui competent, ceea ce ar permite soluționarea în termen mai scurt a cauzelor penale. Soluția legislativă ține seama și de deciziile obligatorii ale Curții Constituționale: Decizia nr. 380/2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (3) din OUG nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea DIICOT, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și Decizia nr. 231/2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (5) din OUG nr. 43/2002 privind DNA.

În consecință, modificarea și completarea textelor referitoare la nulitatea absolută în cazul încălcării competenței materiale și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală, astfel încât aceasta să fie incidentă doar atunci când urmărirea penală a fost efectuată de un parchet inferior celui legal competent, *va evita, astfel, restituirea la parchet și anularea actelor de urmărire penală și a probelor administrate de un parchet superior celui competent*. Acest text va avea un impact important asupra dinamicii procesului în camera preliminară, mai ales în ceea ce privește progresul către faza de judecată, fiind salvate probele administrate de un parchet superior, astfel că repetarea audierilor nu se va mai realiza, victimele nu vor fi re-traumatizate și nici nu va fi prelungit procesul penal, avându-se în vedere similaritatea reglementării actuale a nulității absolute privind competența instanțelor.

9. **Unificarea regulilor privind invocarea nulității relative care vizează încălcarea unor dispoziții procedurale care guvernează urmărirea penală.** Această modificare a avut în vedere faptul că există cele două moduri în care poate fi sesizată instanța: prin rechizitoriu, respectiv cu acord de recunoaștere a vinovăției. Timpul disponibil pentru o parte interesată (sau subiect procesual) în cazul celor două tipuri de proceduri în care o cauză depășește faza de urmărire penală de lege lata, diferă. În ultimul caz, timpul este scurt (până la primul termen de judecată cu procedura legal îndeplinită), iar în cazul sesizării prin rechizitoriu perioada este imprevizibilă, deoarece momentul maxim al invocării nulității relative este acela al "închiderii procedurii de cameră preliminară". Acest aspect permite o formulare în cascadă a cererilor și excepțiilor în faza camerei preliminare, care poate fi prelungită prin acțiunea părților, în timp ce în cazul sesizării cu acord de recunoaștere a vinovăției neinvocarea nulităților relative până la primul termen cu procedura completă conduce la decăderea din dreptul de a mai fi invocate încălcări ale legii intervenite în cursul urmăririi penale. Izvorul acestei practici este Decizia nr. 14 din 4 iunie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, care a stabilit cu caracter obligatoriu că "termenul în care inculpatul, persoana vătămată și celelalte părți pot formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală este un termen de recomandare". Această decizie este, însă, o interpretare obligatorie **pe baza textelor de lege în vigoare la acel moment**, iar schimbarea voinței legiuitorului va conduce la respectarea dispozițiilor explicate cu privire la un termen limită pentru formularea de cereri și excepții, termen corelat cu celelalte termene procedurale în care se invocă nulitățile relative.

10. **Luarea măsurilor de protecție după finalizarea judecății.** În cazul infracțiunilor grave, în condițiile în care autorii infracțiunii au fost arestați, o victimă a infracțiunii sau un martor pot considera că nu se află în pericol și să nu ceară luarea unor măsuri de protecție. Ulterior, însă, pe măsură ce se apropie momentul punerii în libertate din executarea pedepsei a persoanelor condamnate, starea de pericol poate deveni actuală, iar persoanele vizate de această amenințare trebuie să poată fi protejate indiferent dacă au beneficiat sau nu de protecție pe durata procesului penal. În consecință, se introduc norme noi care să permită luarea măsurilor de protecție după judecarea procesului, dacă există o suspiciune rezonabilă că viața, integritatea corporală, libertatea, bunurile sau activitatea profesională a unui

martor, a persoanei vătămate sau a părții civile ori a unui membru de familie al acestora ar putea fi puse în pericol ca urmare a datelor pe care le-au furnizat organelor judiciare sau a declarațiilor lor, inclusiv în cazul în care dosarul s-a finalizat cu o soluție de netrimitere în judecată.

11. Prezenta lege corectează și o serie de contradicții sau inadvertențe asupra cărora nu s-a intervenit în timp util, care generează probleme de practică neunitară sau care se abat de la regulile instituite pentru materia respectivă. De exemplu, se corectează prevederile alineatului (5) al art. 261 (*Înmânarea citației altor persoane*), deoarece acesta este singurul text care prevede că agentul procedural afișează "citația" pe ușa principală a clădirii, în timp ce în alte situații este afișată doar "înștiințarea", care asigură un grad sporit de confidențialitate, nefiind prevăzute și calitatea persoanei citate sau infracțiunea față de obiectul crimei; la articolul 353 alineatul (1), se completează textul care, în prezent, omite persoana vătămată de la citarea la judecată, iar la alineatul (2) se corelează dispozițiile referitoare la persoanele care trebuie citate la fiecare termen cu cele care reglementează situația în care acestea au solicitat ca judecata să se desfășoare în lipsă.

III. Legea, așa cum este redactată, nu presupune impact financiar suplimentar celui care este necesar în mod obișnuit pentru funcționarea instanțelor și parchetelor. Dimpotrivă, prin disciplinarea procedurilor, stabilirea unor momente sau termene clare până la care trebuie valorificate unele drepturi procesuale, dar și prin impunerea unor termene în funcție de care organul judiciar trebuie să-și organizeze activitatea ori prin verificările suplimentare pe care judecătorul de cameră preliminară le va face înainte de a stabili termenul de judecată (în scopul de a se asigura că nu vor exista incidente privind citarea părților, comunicarea rechizitoriului și asigurarea apărării, astfel încât să se poată dezbate cererile și excepțiile), precum și prin evitarea unor restituiri globale a cauzelor la parchet, se va ajunge la un cost mai mic al procedurilor, la o durată mai scurtă a proceselor și, pe termen lung, la o creștere a încrederii societății în justiție.

Având în vedere aceste considerente, vă propunem spre dezbatere și aprobare prezenta propunere legislativă.

În numele inițiatorilor,

Adriana Diana TUȘA, deputat PSD

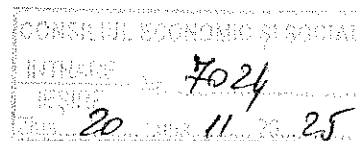
Lista inițiatorilor
Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 pri-
vind Codul de procedură penală

Nr. Crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1.	ALIN ȘTEFĂ	USR	
2.	Niculescu Tăgârlău Găstian PNL		
3.	BOUDA ȘTEFAN	MIIN	
4.	ALDEA VALENTINĂ-MARIANA	MEATILAT	
5.	GROFU Daniel	POT	
6.	ENE CORINA	PSD	
7.	Vălcușă Virgil George	ANR	
8.	TOLYANNA HANGAN	USR	
9.	CȘEP EVA ANDREA	UHR	
10.	IAGAR MONICA	AUR	
11.	CȘIN CORIENDEA	AUR	
12.	ALINA GORGHIU	PNL	
13.	BOUDA ȘTEFAN	MIIN	
14.	MĂLCEA ȘTEFIA	PSA	
15.	Ghigiu Alexandru Mihai	PSA	
16.	CHIRIȚĂ VIRGIL ALIN	PSD	
17.	FURȚUNĂ MIRCEA	PSD	
18.	NAGY SÁBORCS	UHR	

Nr. Crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
19	BLAGA DANIEL	USR	
20	ALECSANDRU MARIUS NICOLAE	USR	
21	BRUYNSEELS RAMONA	AUR	
22.	SEBASTIAN GIAMINA	AUR	
23	Vulpoi Doru	AUR	
24	PUSCĂȘU PETRE	AUR	
25	LUCIAN BOBE	PNL	
26	CIOBÎȚ IONEL	PSD	
27	GOVOR MIRCEA	PSD	
28	BURDUJA SEBASTIAN	PNL	
29	MIRCEA TECHET	PNL	
30	PAUN CYNTHIA	USR	
31	CRISTICI OGHIAN	MIHO	
32	Diana Stoica	USR	
33	Intotdeauna Catalin Gheorghe	PSD	
34	Florin Manole	PSD	
35	TALAGE STEFAN	PSD	
36	GAZANCIU ROBERT	PSD	
37	CĂCĂ ADRIAN	PSD	
38	CĂRĂȚ ADRIAN	NR PLIN	

Lista inițiatorilor
Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 pri-
vind Codul de procedură penală

[illegible]

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

LEGE

**pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de
procedură penală**

**Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial
al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare, se
modifică și va avea următorul cuprins:**

- 1. La articolul 36, alineatul (1) lit. a) se modifică și va avea următorul cuprins:**
 - a) infracțiunile prevăzute de Codul penal la art. 188 - 191, art. 209 - 211, art. 218/1, 219/1 - 222/1, art. 254, 256/1, 263, 282, art. 289 - 294, art. 303, 304, 306, 307, 309, 345, 346, 354 și art. 361 - 367;**
- 2. La articolul 43, după alineatul (3), se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:**

(4) Prevederile alin. (1)-(3) se aplică și în procedura camerei preliminare. Reunirea nu se poate dispune în contestația formulată împotriva încheierilor prevăzute la art. 346.
- 3. La articolul 46, după alineatul (2), se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:**

(3) Prevederile alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător în procedura de cameră preliminară. Disjungerea cauzei se dispune și atunci când numai pentru unele dintre infracțiuni sau numai pentru unii inculpați se impune restituirea cauzei la parchet. În cazurile prevăzute la art. 43 alin. (1), judecătorul de cameră preliminară dispune, dacă este cazul, restituirea întregii cauze la parchet.
- 4. La articolul 50, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

(2) Dacă declinarea a fost determinată de competența materială sau după calitatea persoanei, instanța căreia i s-a trimis cauza poate menține, motivat, probele administrate, actele îndeplinite și măsurile dispuse de instanța care și-a declinat competența. Dacă probele administrate, actele îndeplinite și măsurile au fost dispuse, înainte de declinarea competenței, de o instanță superioară celei competente, acestea se mențin.

5. La articolul 58, după alineatul (3), se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

(4) În caz de modificare a competenței materiale sau după calitatea persoanei a organului de urmărire penală, se mențin probele administrate sau actele efectuate de organul judiciar care își declină competența, dacă acesta era competent la momentul efectuării lor în raport de încadrarea juridică și persoanele cercetate, precum și dacă era organ de urmărire penală superior celui competent.

6. La articolul 63, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Dispozițiile prevăzute la art. 41 - 46, 48, 49 și art. 50 alin. (2) și (3) se aplică în mod corespunzător și în cursul urmăririi penale.

7. La articolul 81, literele a/1), e) și g/2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

a/1) dreptul de a fi informată cu celeritate despre împrejurarea că persoana aflată în arest, urmărită penal sau condamnată pentru infracțiunea săvârșită asupra sa este eliberată sau a evadat din detenție, precum și cu privire la orice măsuri relevante adoptate pentru protecția sa în caz de eliberare sau evadare a autorului infracțiunii, inclusiv atunci când față de acesta s-a luat măsura de siguranță a internării medicale sau internarea medicală provizorie;

e) dreptul de a consulta dosarul, în condițiile legii, precum și dreptul de a i se comunica o copie a rechizitoriului;

g/2) dreptul de a i se comunica, atunci când nu înțelege limba română, traducerea într-o limbă pe care o înțelege, a oricărei soluții de netrimitere în judecată, a rechizitoriului și a oricărei hotărâri judecătorești care soluționează fondul cauzei, iar, la cererea motivată a persoanei vătămate sau a apărătorului acesteia, și traducerea altor acte de procedură esențiale, stabilite de organul judiciar. Organul judiciar nu are obligația de a traduce acele părți din documentele esențiale care nu se referă la fapta săvârșită asupra persoanei vătămate care a formulat cererea.

8. La articolul 81 alineatul (5), după litera h) se introduce o nouă literă, lit. h/1) cu următorul cuprins:

h/1) dreptul la asistență juridică gratuită, la avans din compensația financiară și la compensație financiară recunoscut anumitor categorii de victime prin Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, precum și drepturile prevăzute pentru anumite categorii de victime în legi speciale.

9. La articolul 83 litera f) se modifică și va avea următorul cuprins:

f) dreptul de a beneficia în mod gratuit de un interpret atunci când nu înțelege, nu se exprimă bine sau nu poate comunica în limba română, precum și de traducerea oricărei decizii de privare de libertate a acestuia, a rechizitoriului și a oricărei hotărâri judecătorești care soluționează fondul cauzei, iar, la cererea motivată a inculpatului sau a apărătorului acestuia, și de traducerea altor acte de procedură esențiale, stabilite de organul judiciar, cu excepția acelor părți din documentele esențiale care nu sunt relevante pentru acuzația formulată împotriva sa.

10. Articolul 107 se modifică și va avea următorul cuprins:

Art. 107 - Întrebările privind persoana suspectului sau a inculpatului

(1) La începutul primei audieri, organul judiciar adresează întrebări suspectului sau inculpatului cu privire la nume, prenume, poreclă, data și locul nașterii, codul numeric personal, numele și prenumele părinților, cetățenia, starea civilă, situația militară, studiile, profesia ori ocupația, locul de muncă, numărul de telefon, adresa de poștă electronică sau datele de contact în orice alt sistem de mesagerie electronică, domiciliul și adresa unde locuiește efectiv, adresa poștală și electronică la care dorește să îi fie comunicate actele de procedură, precum și orice alte date de contact la care pot fi trimise citațiile prin mijloace ce asigură transmiterea textului, inclusiv conturile din rețelele sociale, antecedentele penale sau dacă împotriva sa se desfășoară un alt proces penal, dacă solicită un interpret în cazul în care nu vorbește sau nu înțelege limba română ori nu se poate exprima, precum și cu privire la orice alte date pentru stabilirea situației sale personale.

(2) Întrebările prevăzute la alin. (1) se repetă la audierile ulterioare doar atunci când organul judiciar consideră necesar, cu excepția informațiilor privind locul și modul citării, care se actualizează la fiecare audiere.

11. La articolul 111 alin. (2), literele c) - e) se modifică și vor avea următorul cuprins:

c) dreptul de a propune administrarea de probe, dreptul de a adresa întrebări suspectului, inculpatului, martorilor și experților, dreptul de a consulta dosarul, dreptul de a ridica excepții și de a pune concluzii, în condițiile prevăzute de lege, precum și dreptul de a formula orice alte cereri ce țin de soluționarea laturii penale a cauzei;

d) dreptul de a fi încunoștințată cu privire la desfășurarea procedurii, dreptul de a formula plângere prealabilă, dreptul de a se constitui parte civilă, precum și dreptul de a i se comunica o copie a oricărei soluții de netrimitere în judecată, a rechizitoriului și a oricărei hotărâri judecătorești care soluționează fondul cauzei.

e) obligația de a se prezenta la chemările organelor judiciare, atunci când este citată în vederea ascultării sale;

12. La articolul 111, după alineatul (2) se introduc două noi alineate, alineatele (2/1) și (2/2), cu următorul cuprins:

(2/1) Dacă persoana vătămată nu înțelege, nu se exprimă bine sau nu poate comunica în limba română, aceștia i se aduc la cunoștință drepturile prevăzute la art. 81 alin. (1) lit. g/1) și g/2).

(2/2) Dacă persoana vătămată este victima unei infracțiuni de violență săvârșită cu intenție, i se aduc la cunoștință drepturile la asistență juridică gratuită, la avans din compensația financiară și la compensație financiară recunoscut anumitor categorii de victime prin Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, precum și drepturile prevăzute pentru anumite categorii de victime în legi speciale.

13. La articolul 111, alineatele (5), (7) și (8) se modifică și vor avea următorul cuprins:

(5) Persoanei vătămate i se aduce la cunoștință faptul că, în cazul în care inculpatul va fi privat de libertate, va fi condamnat la o pedeapsă privativă de libertate, respectiv atunci când față de acesta s-a luat măsura de siguranță a internării medicale sau internarea medicală provizorie, poate să fie informată cu privire la punerea în libertate în orice mod sau evadarea acestuia, inclusiv din unitatea în care executa măsura internării medicale.

(7) Audierea și, după caz, reaudierea de către organele de cercetare penală a persoanelor vătămate care au fost victime ale infracțiunilor prevăzute la art. 197, 199, 209 – 216/1, 218, 218/1, 219, 219/1, 219/2, 221, 222, 223 și 374 din Codul penal, precum și în alte cazuri în care, din cauza împrejurărilor comiterii faptei, acest lucru se apreciază ca fiind necesar se efectuează numai de către o persoană de același sex cu persoana vătămată. Dacă acest lucru nu este posibil, fără a aduce atingere bunei desfășurări a procesului ori drepturilor și intereselor părților, audierea acestor persoane vătămate și, după caz, reaudierea lor poate fi realizată de o persoană care nu este de același sex cu persoana vătămată, cu acordul avocatului și al unui psiholog sau al altui specialist în consilierea victimelor. Înregistrarea audierii acestor persoane vătămate prin mijloace tehnice audio-video este obligatorie. Atunci când înregistrarea video nu este posibilă, înregistrarea se realizează în toate cazurile prin mijloace tehnice audio.

(8) Dacă persoana vătămată este minor înregistrarea audierii acesteia prin mijloace tehnice audio-video este obligatorie în toate cazurile.

14. La articolul 111, după alin. (10) se introduc două noi alineate, alin. (11) și (12), cu următorul cuprins:

(11) Dacă asistența juridică a persoanei vătămate este obligatorie conform art. 93 alin. (4), iar audierea trebuie făcută de îndată, însă apărătorul ales sau din oficiu nu se poate prezenta în timp util, audierea persoanei vătămate se desfășoară în prezența psihologului sau a altui specialist în consilierea victimelor prevăzut la alin. (6) lit. b) ori, după caz, în prezența psihologului prevăzut la alin. (8/1)-(8/3).

(12) Dacă prin audierea persoanei vătămate în lipsa apărătorului acesteia, în condițiile prevăzute la alin. (11), s-a adus o vătămare drepturilor sale, persoana vătămată poate solicita constatarea nulității actului sau înlăturarea unor fragmente din declarație. Nulitatea actului poate fi constatată și din oficiu numai dacă s-a adus o vătămare drepturilor persoanei vătămate. În cazul în care este necesară reaudierea persoanei vătămate care a fost victima uneia dintre infracțiunile prevăzute la art. 93 alin. (4), organul judiciar ia măsuri pentru asigurarea asistenței juridice obligatorii.

15. După articolul 128 se introduce un articol nou, art. 128/1, cu următorul cuprins:

Articolul 128/1 Măsurile de protecție dispuse după finalizarea judecății

(1) În cazul în care, după judecarea procesului, există o suspiciune rezonabilă că viața, integritatea corporală, libertatea, bunurile sau activitatea profesională a unui martor, a persoanei vătămate sau a părții civile ori a unui membru de familie al acestora ar putea fi puse în pericol ca urmare a datelor pe care le-au furnizat organelor judiciare sau a declarațiilor lor, instanța de executare acordă acestora statutul de martor amenințat și dispune una ori mai multe dintre măsurile

de protecție prevăzute la art. 126 sau 127 ori, după caz, dintre cele prevăzute de Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată.

(2) Măsurile de protecție pot fi dispuse față de martorul, persoana vătămată, partea civilă și membrii de familie ai acestora în condițiile prevăzute la alin. (1) indiferent dacă aceștia au beneficiat de măsuri de protecție în cursul procesului.

(3) Pentru luarea măsurilor de protecție judecătorul delegat cu executarea poate fi sesizat de oricare dintre persoanele prevăzute la alin. (1), de serviciul de probațiune sau de administrația locului de deținere, precum și de către orice altă persoană care are informații despre potențialul pericol.

(4) Judecătorul delegat cu executarea din cadrul instanței de executare poate dispune ca procurorul să efectueze de urgență verificări cu privire la temeinicia cererii de protecție și soluționează cauza în camera de consiliu, fără participarea persoanei care a formulat cererea. Prevederile art. 128 alin. (4) – (8) se aplică în mod corespunzător.

(5) Prevederile alin. (1) – (4) se aplică în mod corespunzător și în situația în care, după finalizarea urmăririi penale printr-o soluție de neîntreprindere în judecată, există o suspiciune rezonabilă că viața, integritatea corporală, libertatea, bunurile sau activitatea profesională a unui martor, a persoanei vătămate sau a părții civile ori a unui membru de familie al acestora ar putea fi puse în pericol ca urmare a datelor pe care le-au furnizat organelor judiciare sau a declarațiilor lor. Procurorul ia măsurile de protecție din oficiu sau la cererea ori sesizarea persoanelor sau instituțiilor prevăzute la alin. (1) sau (3).

16. La articolul 130 alineatul (1), după litera b) se introduce o nouă literă, lit. c), cu următorul cuprins:

c) Martorul care a fost victima unei infracțiuni prevăzute la art. 113 alin. (2), dar care nu participă în procesul penal în calitate de persoană vătămată.

17. La articolul 130, după alineatul (3), se introduce un nou alineat, alin. (4) cu următorul cuprins:

(4) Înregistrarea audierii martorului vulnerabil prin mijloace tehnice audio-video este obligatorie. Atunci când înregistrarea video nu este posibilă, înregistrarea se realizează în toate cazurile prin mijloace tehnice audio.

18. La articolul 168, alineatul (9) se modifică și va avea următorul cuprins:

(9) În vederea executării percheziției dispuse, pentru asigurarea integrității datelor informatice stocate pe obiectele ridicate, procurorul dispune efectuarea de copii. Data efectuării copiilor se comunică persoanei fizice sau reprezentantului persoanei juridice de la care a fost ridicat sistemul informatic sau suportul de stocare, care pot participa la efectuarea copiilor.

19. La art.168, alineatul (11) se abrogă.

20. La articolul 229, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Când măsura arestării preventive a fost luată față de un inculpat în a cărui ocrotire se află un minor, o persoană căreia i s-a instituit tutela sau curatela, tutela specială sau consilierea judiciară ori o persoană care, datorită vârstei, bolii sau altei cauze, are nevoie de ajutor, autoritatea competentă este încunoștințată, de îndată, în vederea luării măsurilor legale de ocrotire pentru persoana respectivă.

21. La articolul 242, după alineatul (3), se introduce un nou alineat, alin. (3/1), cu următorul cuprins:

(3/1) În cazul în care cererea privind revocarea sau înlocuirea măsurii preventive a fost respinsă, în situațiile prevăzute la alin. (1) – (3), o nouă cerere de revocare sau înlocuire a măsurii preventive în intervalul de timp rămas până la expirarea duratei măsurii preventive dispuse poate fi formulată doar dacă există temeiuri noi, care nu au fost avute în vedere la soluționarea cererii anterioare.

22. La articolul 257, alineatele (2) și (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

(2) Comunicarea citațiilor și a tuturor actelor de procedură se va face, din oficiu, prin agenții procedurale ai organelor judiciare sau prin orice alt salariat al acestora, prin intermediul organelor de poliție sau al altor organe de ordine publică, al poliției locale ori prin serviciul poștal sau de curierat.

(5) Citarea se poate realiza și prin intermediul poștei electronice sau prin orice alt sistem de mesagerie electronică, la adresa electronică indicată de persoana citată.

23. La articolul 257, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alineatul (5/1), cu următorul cuprins:

(5/1) Dacă citarea nu s-a putut realiza conform alin. (1), (2), (5) și (6), aceasta poate fi îndeplinită prin orice alte mijloace ce asigură transmiterea textului către destinatar, dar fără a fi accesibil publicului, inclusiv prin conturi din rețelele sociale ale persoanei citate, indicate sau recunoscute de aceasta ca aparținându-i. Prevederile art. 260 alin. (7) se aplică în mod corespunzător.

24. La articolul 257, după alineatul (8) se introduce un nou alineat, alineatul (9), cu următorul cuprins:

(9) Dacă adresele la care se efectuează citarea nu sunt cunoscute de către inculpat ori trebuie să rămână confidențiale față de acesta, dovezile de îndeplinire a procedurii de citare și de comunicare a actelor de procedură pentru persoanele vătămate, părțile civile și martorii care sunt victime ale infracțiunilor prevăzute la art. 14 alin. (1) din Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, precum și pentru membrii de familie ai acestora, se păstrează conform prevederilor articolului 35/3 alin. (2) din aceeași lege.

25. La articolul 259, alineatul (13) se modifică și va avea următorul cuprins:

(13) Citarea prin intermediul poștei electronice sau al unui sistem de mesagerie electronică se face la adresa electronică ori la coordonatele care au fost indicate organului judiciar de către persoana citată sau de către reprezentantul ei.

26. La articolul 260, după alineatul (5), se introduce un nou alineat, alineatul (5/1), cu următorul cuprins:

(5/1) Când față de persoana citată sunt luate măsuri de protecție, precum și atunci când, pentru siguranța acesteia sau a membrilor de familie ai acesteia, organul judiciar apreciază că informațiile privind reședința persoanei citate sau locația în care se află aceasta nu pot fi făcute cunoscute ori când aceasta se află într-un adăpost, citarea și comunicarea actelor de procedură se realizează conform dispozițiilor referitoare la martorii cu identitate protejată, cu prioritate prin intermediul instituțiilor publice care pot asigura protecția acestor categorii de persoane, care au ca atribuții facilitarea participării victimelor la urmărirea penală și judecată, a instituțiilor cu atribuții în combaterea infracțiunilor a căror victimă sunt persoanele citate ori prin intermediul organelor de poliție sau al altor organe de ordine publică. Procesul verbal întocmit de funcționarul care a luat legătura cu persoana citată, fără informațiile referitoare la adresa sau zona în care se află persoana citată, se depune la dosar și face dovada până la stabilirea săvârșirii infracțiunii de fals intelectual la întocmirea acestuia.

27. La articolul 261 alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

(5) În cazul când persoana citată locuiește într-un imobil cu mai multe apartamente sau într-un hotel, dacă în citație nu s-a indicat apartamentul ori camera în care locuiește, agentul este obligat să facă investigații pentru a afla aceasta. Dacă investigațiile au rămas fără rezultat, agentul afișează înștiințarea pe ușa principală a clădirii, încheind proces-verbal și făcând mențiune despre împrejurările care au făcut imposibilă înmânarea citației.

28. La articolul 281 alineatul (1), literele b/1) și f) se modifică și vor avea următorul cuprins:

b1) competența materială și competența după calitatea persoanei a organului de urmărire penală atunci când urmărirea penală a fost efectuată sau supravegheată de un parchet inferior celui legal competent;

f) asistarea de către avocat a suspectului, respectiv a inculpatului, atunci când asistența este obligatorie.

29. La articolul 281, după alineatul (1) se introduce un alineat nou, alin. (1/1) cu următorul cuprins:

(1/1) Prevederile alin. (1) lit. b/1) se aplică și atunci când un parchet nespecializat a efectuat sau supravegheat urmărirea penală într-o cauză de competența Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism sau a Direcției Naționale Anticorupție, numai pentru infracțiunile sau, după caz, persoanele care le-au comis și care determinau competența acestor direcții ori a parchetului specializat.

30. La articolul 281 alineatul (4), partea introductivă se modifică și va avea următorul cuprins:

(4) Încălcarea dispozițiilor legale prevăzute la alin. (1) lit. b1), e) și f) și alin. (1/1) poate fi invocată:

31. La articolul 282, alineatul (4), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

- a) până la termenul stabilit conform art. 344 alin. (4) pentru soluționarea cererilor și excepțiilor, dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale.

32. La articolul 282, alineatul (4), după litera a) se introduce o nouă literă, lit. a/1), cu următorul cuprins:

a/1) până la următorul termen cu procedura completă, dacă încălcarea a intervenit în cursul procedurii de cameră preliminară;

33. La articolul 283 alineatul (4), după litera m) se introduce o nouă literă, lit. m/1), cu următorul cuprins:

m/1) audierea de către organul de cercetare penală a părții sau subiectului procesual principal în absența avocatului atunci când apărarea acestora este obligatorie conform legii;

34. La articolul 286 alineatul (2), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

e) date referitoare la măsurile asigurătorii, măsurile de siguranță cu caracter medical, măsurile de protecție și măsurile preventive luate în cursul urmăririi, cu excepția situației în care menționarea măsurilor de protecție ar putea conduce la punerea în pericol a persoanei vătămate sau martorului.

35. La articolul 289, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Plângerea trebuie să cuprindă: numele, prenumele, codul numeric personal, calitatea și domiciliul petiționarului, numărul de telefon, adresa de poștă electronică și alte date de contact ale persoanei fizice ori, pentru persoane juridice, denumirea, sediul, codul unic de înregistrare, codul de identificare fiscală, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice și contul bancar, indicarea reprezentantului legal ori convențional, numărul de telefon, de fax, adresa de poștă electronică și alte date de contact, descrierea faptei care formează obiectul plângerii, precum și indicarea faptuitorului și a mijloacelor de probă, dacă sunt cunoscute. În cazul în care, pentru motive temeinice, persoana fizică solicită păstrarea confidențialității datelor sale, la momentul formulării plângerii indică, printr-un înscris separat, adresa la care locuiește, adresa la care dorește să i se comunice actele de procedură, numărul de telefon, adresa de e-mail și alte date de contact care ar permite transmiterea textului la distanță.

36. La articolul 289, după alineatul (5), se introduce un nou alineat, alin. (5/1) cu următorul cuprins:

(5/1) În cazul în care fapta care formează obiectul plângerii este o infracțiune contra persoanei, o infracțiune de pornografie infantilă sau o infracțiune contra familiei, plângerea poate fi trimisă organului de urmărire penală prin poștă electronică, fără îndeplinirea condiției prevăzute la alin.

(5). Persoana care formulează plângerea atașează la e-mail copia actului de identitate, iar în cazul în care nu are acces la acesta, orice dovadă privind identitatea sa, putând atașa și mijloace de probă compatibile cu transmiterea în formă electronică.

37. La articolul 289, după alineatul (8), se introduce un nou alineat, alin. (8/1) cu următorul cuprins:

Organul de urmărire penală se sesizează din oficiu atunci când este în interesul superior al copilului, inclusiv dacă minorul formulează plângere în lipsa reprezentantului legal, precum și ori de câte ori consideră că există un conflict de interese între persoana lipsită de capacitatea de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă și reprezentantul legal.

38. La articolul 289, după alineatul (11), se introduce un nou alineat, alin. (12) cu următorul cuprins:

(12) Persoana care depune plângerea primește, de îndată, în scris, dovada înregistrării acesteia.

39. După articolul 294/1 se introduce un articol nou, art. 294/2, cu următorul cuprins:

Art. 294/2 - Luarea măsurilor de ocrotire în caz de deces al unei victime ca urmare a unei fapte prevăzute de legea penală

(1) Când sesizarea are ca obiect o infracțiune urmare căreia victima a decedat, organul de urmărire penală verifică dacă în ocrotirea acesteia se află un minor, o persoană căreia i s-a instituit tutela sau curatela, tutela specială sau consilierea judiciară ori o persoană care, datorită vârstei, bolii sau altei cauze, au nevoie de ajutor și înștiințează autoritatea competentă, de îndată, în vederea luării măsurilor legale de ocrotire pentru persoanele respective.

(2) În cazul victimei neidentificate prevederile alin. (1) se aplică de îndată ce se stabilește identitatea acesteia.

(3) Dispozițiile alin. (1) se aplică și în alte cazuri în care, din pricina stării de sănătate fizică sau psihică a victimei, aceasta nu își poate îndeplini obligațiile față de persoanele aflate în ocrotirea sau în îngrijirea acesteia.

(4) Modul de îndeplinire a obligației de înștiințare a autorității competente, prevăzute la alin. (1)-(3), se consemnează într-un proces-verbal, care se păstrează în condiții de confidențialitate.

40. La articolul 306, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

(4) Organul de urmărire penală se pronunță, în termen de maximum 30 de zile prin ordonanță motivată, în condițiile art. 100 alin. (3) și (4), asupra cererilor de administrare a probelor, în limita competenței sale.

41. La articolul 306, după alineatul (4), se introduce un nou alineat, alin. (4/1) cu următorul cuprins:

(4/1) Dacă soluționarea cererii în termenul prevăzut la alin. (4) ar aduce atingere bunei desfășurări a procesului ori drepturilor și intereselor părților, organul de urmărire penală poate amâna motivat soluționarea cererii pentru o perioadă de maximum 60 de zile, comunicând părții sau subiectului procesual care a formulat cererea despre amânarea soluționării cererii, în termenul de 30 de zile de la formularea acesteia.

42. La articolul 328, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) În rechizitoriu se arată numele și prenumele persoanelor care trebuie citate în instanță, cu indicarea calității lor în proces, și locul unde urmează a fi citate. Când față de persoana ce urmează

a fi citată sunt luate măsuri de protecție, când aceasta se află într-un adăpost, precum și atunci când procurorul, din oficiu ori la solicitarea persoanei, apreciază că pentru siguranța acesteia sau a membrilor săi de familie informațiile privind reședința ori locația în care se află persoana nu pot fi făcute cunoscute, locul citării nu se menționează în rechizitoriu, iar informațiile necesare citării acelei persoane sunt înaintate instanței separat, în condiții de confidențialitate.

43. La articolul 329, alineatele (2) - (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

(2) Rechizitoriul însoțit de dosarul cauzei și de un număr necesar de copii certificate ale rechizitoriului, pentru a fi comunicate persoanei vătămate, inculpaților și celorlalte părți, se trimite instanței competente să judece cauza în fond.

(3) În situația în care inculpatul, persoana vătămată sau partea civilă nu cunosc limba română, se vor lua măsuri pentru traducerea autorizată a rechizitoriului, care va fi atașată actelor menționate la alin. (2). Când nu există traducători autorizați, traducerea rechizitoriului se face de o persoană care poate comunica cu inculpatul, persoana vătămată sau partea civilă respectivă.

(4) Inculpatul, precum și persoana vătămată sau partea civilă, cetățean român aparținând unei minorități naționale, pot solicita să le fie comunicată o traducere a rechizitoriului în limba maternă.

44. După articolul 331 se introduce un nou articol, articolul 331¹, cu următorul cuprins:

Art. 331¹ - Dispozițiile privitoare la măsurile de protecție

(1) Dacă apreciază că față de persoana vătămată, partea civilă sau partea responsabilă civilmente, persoane fizice, precum și față de mărtor este necesară luarea unei măsuri de protecție, procurorul, prin rechizitoriu, propune luarea acelei măsuri. În cazul în care mențiunea privind luarea măsurii de protecție poate pune în pericol persoanele protejate, propunerea este înaintată separat judecătorului de cameră preliminară, iar dosarul format, soluția pronunțată și modalitatea executării ei sunt confidențiale inclusiv față de celelalte părți și apărătorii lor.

(2) În situațiile prevăzute la alin. (1) și în alte cauze în care este necesară protejarea unor persoane vulnerabile, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată dispune, din oficiu, prin rezoluție, de urgență, fără citarea părților și fără participarea procurorului, un circuit protectiv, diferit de cel accesibil publicului, pentru persoana vulnerabilă, către sala de judecată sau către incintele concepute sau adaptate în scopul audierii acesteia.

(3) Pe citațiile trimise unei victime prezumată vulnerabilă, indiferent de calitatea procesuală a acesteia, se menționează că citarea se face în vederea audierii acesteia, atunci când chemarea în fața instanței se face în acest scop. Pentru alte termene la care sunt stabilite ședințe de judecată, în citație se menționează că prezența persoanei vătămate sau a părții civile nu este obligatorie.

45. La articolul 343 se introduc trei noi alineate, alineatele (2)-(4), cu următorul cuprins:

(2) În cazul în care soluționarea procedurii de cameră preliminară nu se poate realiza la termenul stabilit conform art. 344 alin. (4), judecătorul de cameră preliminară acordă termen în continuare, fără citarea părților și a persoanei vătămate. Cu excepția termenului prevăzut la art. 345 alin. (3), termenele sunt stabilite în zile succesive. Pentru motive întemeiate, termenele de judecată în

camera preliminară pot fi stabilite în zile nesuccesive, între care nu poate fi un interval mai mare de 7 zile.

(3) Citațiile pentru termenul stabilit conform art. 344 alin. (4) conțin mențiunea referitoare la acordarea termenelor în continuare și atenționarea că pentru termenele stabilite ulterior nu se vor emite alte citații și că părțile și subiecții procesuali au obligația de a urmări parcursul dosarului.

46. La articolul 344, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Copia certificată a rechizitoriului și, după caz, traducerea autorizată a acestuia se comunică părților și persoanei vătămate, la adresa unde locuiesc sau la adresa la care au solicitat comunicarea actelor de procedură ori la adresa de poștă electronică indicată. Prevederile articolului 260 alin. (5/1) se aplică în mod corespunzător. În cazul în care inculpatul este arestat, rechizitoriul i se comunică la locul de deținere. Inculpatului, celorlalte părți și persoanei vătămate li se aduc la cunoștință obiectul procedurii în camera preliminară, dreptul de a-și angaja un apărător și termenul în care, de la data comunicării, pot formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală. Termenul este stabilit de către judecătorul de cameră preliminară, în funcție de complexitatea și particularitățile cauzei, dar nu poate fi mai scurt de 20 de zile.

47. La articolul 344, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2/1), cu următorul cuprins:

(2/1) În cazul în care mai multe persoane vătămate care nu au interese contrarii sunt reprezentate prin avocat, desemnat în condițiile art. 80, comunicarea rechizitoriului sau a traducerii acestuia se realizează la acest avocat.

48. La articolul 344, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, alineatele (3/1) și (3/2), cu următorul cuprins:

(3/1) Cu excepția situațiilor în care, în mod obiectiv, acest lucru nu este posibil, în cazurile prevăzute la art. 93 alin. (4), precum și în orice alte cazuri în care persoanei vătămate sau părții civile li s-a desemnat un apărător din oficiu în cursul urmăririi penale, judecătorul de cameră preliminară ia măsuri pentru desemnarea aceluiași apărător din oficiu și stabilește termenul prevăzut la alin. (3).

(3/2) Prevederile alin. (3/1) se aplică în mod corespunzător în cazurile prevăzute la art. 90, precum și orice alte cazuri în care inculpatului i s-a desemnat un apărător din oficiu în cursul urmăririi penale.

49. La articolul 344, după alineatul (4) se introduc șapte noi alineate, alineatele (5)-(11), cu următorul cuprins:

(5) Dacă judecătorul de cameră preliminară ridică excepții din oficiu, acestea sunt consemnate în scris într-un proces verbal care se atașează la dosar cu cel puțin 5 zile înainte de termenul stabilit conform alin. (4). În același termen părțile și persoana vătămată, precum și apărătorii acestora pot completa, în scris, cererile și excepțiile cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea

administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală și pot formula cereri și excepții noi dacă acestea nu au putut fi formulate, din motive obiective, în termenul prevăzut la alin. (2) și (3).

(6) După termenul stabilit conform alin. (4) pentru soluționarea cererilor și excepțiilor formulate, nu pot fi invocate sau ridicate din oficiu alte cereri sau excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, precum și la verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, cu excepția cazurilor de nulitate absolută.

(7) În cazul în care, pentru soluționarea cererilor și excepțiilor formulate, părțile sau persoana vătămată solicită proba cu înscrisuri sau cu alte mijloace de probă, care nu au fost administrate în cursul urmăririi penale, dacă înscrisurile sau celelalte mijloace de probă sunt în posesia părții care le solicită, aceasta le depune la dosar la termenul la care le solicită.

(8) Pentru prezentarea înscrisurilor care în mod obiectiv nu au putut fi depuse la termenul prevăzut la alin. (7), judecătorul de cameră preliminară poate acorda doar un singur termen, care nu poate depăși 7 zile.

(9) În cazul în care nu se află în posesia înscrisurilor sau a altor mijloace de probă solicitate, persoana vătămată sau partea care solicită administrarea probei, indică prin cerere și persoana fizică sau juridică în posesia căreia se află acestea, precum și datele de contact ale deținătorului.

(10) În cazul în care se solicită proba cu martori, numele, domiciliul sau reședința martorului și orice alte date de contact la care poate fi transmisă citația prin mijloace electronice sunt indicate prin cererea sau înscrisul prin care s-au formulat excepțiile.

(11) Pentru soluționarea cu celeritate a cauzei, judecătorul de cameră preliminară verifică îndeplinirea dispozițiilor privind citarea și, după caz, procedează la completarea ori refacerea acestora, astfel încât la termenul stabilit conform alin. (4) să poată fi supuse dezbaterii cererile și excepțiile formulate, precum și excepțiile ridicate din oficiu.

50. La articolul 346, alineatul (7) se modifică și va avea cu următorul cuprins:

(7) În cazul prevăzut la art. 346 alin. (1), judecătorul de cameră preliminară care a dispus începerea judecării exercită și funcția de judecată în cauză. În celelalte cazuri, imediat după rămânerea definitivă a încheierii prin care s-a dispus începerea judecării, cauza se repartizează aleatoriu unui alt complet și se stabilește primul termen de judecată într-un interval care nu poate depăși 30 zile. Prevederile art. 68 alin. (9) - (10) se aplică în mod corespunzător dacă nu este posibilă repartizarea către un alt judecător de la aceeași secție sau, respectiv, de la aceeași instanță.

51. După articolul 346 se introduce un nou articol, articolul 346/1 cu următorul cuprins:

Articolul 346/1 Autoritatea de lucru judecat a soluțiilor judecătorului de cameră preliminară

(1) Hotărârile definitive ale judecătorului de cameră preliminară prin care au fost respinse cererile și excepțiile privind legalitatea administrării probelor sau a efectuării actelor de urmărire penală, precum și cele prin care au fost excluse probe administrate în cursul urmăririi penale ori s-a constatat nelegalitatea unor acte de urmărire penală au autoritate de lucru judecat, inclusiv în cazul unei noi trimiteri în judecată după restituirea cauzei la parchet, precum și în cauzele disjuncte.

(2) Autoritatea de lucru judecat prevăzută la alin. (1) poate fi invocată în orice stare a procesului.

52. La articolul 353, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

(1) Judecata poate avea loc numai dacă persoana vătămată și părțile sunt legal citate și procedura este îndeplinită. Inculpatul, partea civilă, partea responsabilă civilmente, persoana vătămată, și, după caz, reprezentanții legali ai acestora se citează din oficiu de către instanță. Instanța poate dispune citarea altor subiecți procesuali atunci când prezența acestora este necesară pentru soluționarea cauzei. Înfățișarea persoanei vătămate sau a părții în instanță, în persoană sau prin reprezentant ori avocat ales sau avocat din oficiu, dacă acesta din urmă a luat legătura cu persoana reprezentată, acoperă orice nelegalitate survenită în procedura de citare.

(2) Partea sau alt subiect procesual principal prezent personal, prin reprezentant sau prin apărător ales la un termen, precum și acela căruia, personal, prin reprezentant sau apărător ales ori prin funcționarul sau persoana însărcinată cu primirea corespondenței, i s-a înmănat în mod legal citația pentru un termen de judecată nu mai sunt citați pentru termenele ulterioare, chiar dacă ar lipsi la vreunul dintre aceste termene, cu excepția situațiilor în care prezența acestora este obligatorie. Militarii și deținuții sunt citați din oficiu la fiecare termen, cu excepția situației în care au solicitat ca judecata să se desfășoare în lipsă.

53. La articolul 488/1, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

(1) Dacă activitatea de urmărire penală, de camera preliminară sau de judecată nu se îndeplinește într-o durată rezonabilă, se poate face contestație, solicitându-se accelerarea procedurii.

(2) Contestația poate fi introdusă de către suspect, inculpat, persoana vătămată, partea civilă și partea responsabilă civilmente. În cursul judecății și în camera preliminară, contestația poate fi introdusă și de către procuror.

54. La articolul 488/1 alineatul (3), literele b) și c) se modifică și vor avea următorul cuprins:

b) după cel puțin 3 luni de la trimiterea în judecată, pentru cauzele aflate în procedura de camera preliminară sau după cel puțin 1 an de la începerea judecății în primă instanță;

c) după cel puțin 3 luni de la sesizarea cu contestația împotriva încheierii de cameră preliminară sau după cel puțin 6 luni de la sesizarea instanței cu o cale de atac, pentru cauzele aflate în căile de atac ordinare sau extraordinare.

55. La articolul 488/2 alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

b) în cauzele penale aflate în camera preliminară, în cursul judecății sau în căile de atac, ordinare ori extraordinare, după caz, judecătorului de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară ori instanței ierarhic superioare celei pe rolul căreia se află cauza.

56. La articolul 488/4, ipoteza și literele a) și b) ale alineatului (1), precum și alineatul (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

(1) Judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța, în vederea soluționării contestației, dispune următoarele măsuri:

- a) informarea procurorului, respectiv a judecătorului de cameră preliminară sau a instanței pe rolul căreia se află cauza, cu privire la contestația formulată, cu mențiunea posibilității de a formula un punct de vedere cu privire la aceasta;
- b) transmiterea în cel mult 5 zile a dosarului sau a unei copii certificate a dosarului cauzei de către procuror, judecătorul de cameră preliminară, respectiv de către instanța pe rolul căreia se află cauza;
- (4) Judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța soluționează contestația în cel mult 20 zile de la înregistrarea acesteia.

57. La articolul 488/5, alineatul (1) și ipoteza de la alineatul (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

(1) Judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța, soluționând contestația, verifică durata procedurilor pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul cauzei și a punctelor de vedere prezentate și se pronunță prin încheiere.

(2) Judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța, în aprecierea caracterului rezonabil al duratei procedurii judiciare, va lua în considerare următoarele elemente:

58. La articolul 488/5 alineatul (2), după litera g), se introduc trei noi litere, literele (g/1)-(g/3), cu următorul cuprins:

g/1) dacă legea stabilește un termen de finalizare a unei proceduri, de pronunțare ori de motivare a unei hotărâri, însă acest termen s-a împlinit fără rezultat;

g/2) dacă organul judiciar a stabilit un termen în care un participant la proces trebuia să îndeplinească un act de procedură, iar acest termen s-a împlinit, însă organul judiciar nu a luat, față de cel care nu și-a îndeplinit obligația, măsurile prevăzute de lege;

g/3) dacă o persoană ori o autoritate care nu are calitatea de parte sau persoană vătămată a fost obligată să comunice organului judiciar, într-un anumit termen, un înscris sau date ori alte informații rezultate din evidențele ei și care erau necesare soluționării procesului, iar acest termen s-a împlinit, însă organul judiciar nu a luat, față de cel care nu și-a îndeplinit obligația, măsurile prevăzute de lege;

59. Articolul 488/6 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Când apreciază contestația ca fiind întemeiată, judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța admite contestația și stabilește termenul în care procurorul să rezolve cauza potrivit art. 327, respectiv judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată să soluționeze cauza, precum și termenul în care o nouă contestație nu poate fi formulată.

(2) În toate cazurile, judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța care soluționează contestația nu va putea da îndrumări și nici nu va putea oferi dezlegări asupra unor probleme de fapt sau de drept care să anticipeze modul de soluționare a procesului ori care să aducă atingere libertății judecătorului cauzei de a hotărî, conform legii, cu privire la soluția

ce trebuie dată procesului, ori, după caz, libertății procurorului de a pronunța soluția pe care o consideră legală și temeinică.

(3) Dacă s-a constatat depășirea duratei rezonabile, o nouă contestație în aceeași cauză se va soluționa cu luarea în considerare exclusiv a motivelor ivite ulterior contestației anterioare. În noua contestație judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța verifică și stabilește cauzele care au determinat nerespectarea termenului stabilit conform alin. (1), în care procurorul trebuia să rezolve cauza potrivit art. 327, respectiv judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată să soluționeze cauza.

(4) Cauzele în care a fost admisă o contestație privind durata procesului penal se soluționează de urgență și cu precădere, în condițiile art. 355.

(5) Prin excepție de la dispozițiile art. 275 alin. (2), în cazurile în care contestația privind durata procesului este respinsă, deși au fost depășite duratele prevăzute de art. 488/1 alin. (3), cheltuielile judiciare rămân în sarcina statului.

60. După articolul 576 se introduce un nou articol, articolul 576/1, cu următorul cuprins:

Art. 576/1 Informarea victimei despre punerea în libertate în orice fel sau evadarea făptuitorului

(1) Procurorul, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată pe rolul căreia se află cauza, respectiv judecătorul delegat cu executarea de la instanța de executare, informează victima infracțiunii și membrii de familie ai acesteia, care ar putea fi în pericol, despre împrejurarea că persoana aflată în arest preventiv, în arest la domiciliu sau în executarea unei pedepse ori măsuri educative privative de libertate, respectiv care este internată medical, va fi eliberată. Dacă data eliberării este cunoscută, informarea victimei infracțiunii și a membrilor de familie ai acesteia se realizează cu cel puțin 5 zile înainte de momentul eliberării inculpatului, condamnatului sau făptuitorului internat medical, iar în celelalte cazuri informarea se realizează de îndată.

(2) În cazul evadării din locul în care inculpatul sau condamnatul execută măsura preventivă privativă de libertate, pedeapsa închisorii ori detenției pe viață sau execută o măsură educativă ori o măsură de siguranță, administrația locului de deținere sau în care se execută măsura educativă, unitatea de poliție care controlează executarea arestului la domiciliu ori unitatea spitalicească în care făptuitorul era internat medical înștiințează imediat organul judiciar prevăzut la alin. (1), precum și organul de poliție cel mai apropiat de locuința victimei, care, de îndată, informează victima infracțiunii și membrii de familie ai acesteia care ar putea fi în pericol.

(3) În situațiile prevăzute la alin. (1) și (2) organul judiciar competent, dacă este cazul, ia măsuri de protecție pentru victima infracțiunii și membrii de familie ai acesteia.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

Sorin Mihai Grindeanu

PREȘEDINTELE SENATULUI

Mircea Abrudean